

שיחות קודש

שיעורים בספר הק' 'שפת אמת'
נמסר במשך פרשת בהעלותך – תש"פ

נכתב על ידי הרב יצחק טווערסקי

פרשת בהעלותך

שיעור א'

יום א' ח' סיון

איתא בשפ"א (תרל"ז) ובמדרש (במ"ר טו, א ב) ד' חפץ למען צדקו כו' (ישעיה מב, כא) כמה פעמים כתובה פרשת הנרות כו'.

איתא במדרש בהעלותך את הנרות, אנו מוצאין בהרבה מקומות צוה הקב"ה על הנרות, ועל הדלקתן בשמן זית, ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית, וכן הוא אומר על המנורה הטהורה יערוך את הנרות, אף כאן בהעלותך את הנרות.

זה שאמר הכתוב ד' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר, אמר לו הקב"ה למשה, לא בשביל שאני צריך לנרות הזהרתיך על הנרות, אלא לזכותם, שנאמר ונהורא עמיה שרא, וכתוב גם חושך לא יחשיך ממך ולילה כיום יאיר כחשיכה כאורה, בא ללמדך שאינו צריך לנרות של בשר ודם. ולמה צוה אתכם, לזכותכם, לכך נאמר בהעלותך את הנרות, הוי ד' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר. עכ"ל של המדרש.

פירוש, כי בוודאי בשורש המצווה למעלה יש כל אלה האורות וסודות הגנוזים בכל פרשיות התורה שמדברים מהמצות הם שייכים לאותה המצווה. אל תחשוב שהתורה חוזרת סתם עוד פעם ועוד פעם, אלא כשהתורה חוזרת על מצווה יש כאן משהו יותר עמוק, כי כמה נגלה שיש צריכים לדעת שיש נסתר הרבה יותר, ואם התורה חוזרת על מצוה שלוש פעמים אז כנראה שיש כאן נסתר הרבה יותר עמוק מה שהתורה לא מספיקה להגיד ולפרש.

אך כי אין בכוח התחתונים להשיג כל זה. הרה"ק הצמח צדק זי"ע אומר שזה אפילו לא כטיפה מן הים, כי בים יש מספר כמה קוב יש בתוכו, נכון שזה קשה מאוד לספור אבל עם הטכנולוגיה של היום אפשר לספור כמה טיפות יש בים, אבל הקב"ה הוא אין סוף ואין מצב לחשב את זה, אין ערוך לך אין מצב להעריך את זה.

אכן הקב"ה בטובו מסר לנו כל התורה וסודותיה הגנוזים בה. הקב"ה לא רק שנתן לנו את התורה, אלא מה שאנחנו רואים ויודעים זהו כאפס וכאין לעומת התורה שאנו לא רואים, ואת שתיהם הקב"ה בטובו מסר לנו.

הקב"ה נתן את התורה אש שחורה על גבי אש לבנה. ר' אשר היה אומר שהאש לבנה הוא הרבה יותר מהאש שחורה, אבל רק כשאדם רואה שיש אש שחורה יכול להגיע ולהבין שיש מתחת לזה אש לבנה. והיה מסביר שהאש שחורה זה הכאבים שיש לאדם, ורק ע"י הכאב אדם יכול להגיע לאור שזה האש לבנה שנמצא מתחת לזה.

אדם שנכנס לעסק ויש לו קשיים להמשיך לעבוד שם, או אדם שמתחיל ללמוד גמרא ויש לו קשיים להבין את הנלמד, דהיינו יש כאב שאדם לא מבין ולא משיג ואז בדרך כלל עוזבים את הגמרא ומחליטים שזה לא בשבילי, או בעסק שאנשים מחליטים שזה לא בשבילם במקום לכת לקבל עזרה וכן להמשיך הלאה לעבוד שם, אבל אדם שהולך בדרך התורה ועבודה צריך לדעת שתמיד יהיה נקודה שהוא לא מבין ולא משיג, כי אדם לא יכול לעשות יותר ממה שנתנו לך כוחות לעשות, ורק ע"י שיש לפני זה אש שחור מגיעים בסוף לאש לבנה, אבל בלי לבטל את עצמו לא מגיעים לשום מקום, אדם צריך לבטל את עצמו ואת הדעת שלו

שמתחת האותיות השחורות שיש נמצא אש לבנה שהוא הרבה יותר, וברגע שאדם נותן אמונה אז הקב"ה נותן לו כמה שמגיע לו.

שעל ידי קיום המצוה לשם שמים כל אחד כפי כוחו, אדם צריך לדעת שכמה שיודע הוא לא יודע, נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני, אמר זה צמצום רצוני זה בלי צמצום, אני יכול לעשות רק מה שהקב"ה אומר לי אפילו שאני לא מבין ומשיג זאת, אבל להגיע לרצוני אי אפשר אף פעם.

נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום. הכוונה בזה הוא שכל נשיא קיום את המוטל עליו בלי לנגוע במה שמוטל על הנשיא השני לעשות, ובלי לחקות אף אחד, כל אחד מה שעליו מוטל לעשות.

כך מתעוררין כל האורות למעלה, שכך עשה השי"ת להיות תלוי אורות עליונים במצות אלו. כל מה שנעשה למטה מעורר אורות למעלה, כאילו שהיה לך אותו כוונה.

אל מול פני המנורה כו' (ח, ב), ובמדרש (במ"ר טו, ח) משל למלך שהוכן לו סעודה בכלי הדיוטות, המלך הזמין את עצמו לסעודה אצל אחד מחברים שלו, אבל לא היה לו כלי מלכות להכין והכין כלים פשוטים למלך, **וכשבא המלך עם כבוד גדלו הטמין ההדיוט כליו**, כי ראה שכמה שהוכן לא מספיק לכבוד את המלך עם כל הכבוד הראוי לו, **וצוה המלך לפסול כליו, ולהשתמש רק בכלי הדיוטות כו'.** בסוף המלך צוה לסלק את הכלים היפים והחליט להשתמש עם הכלים הפשוטים שהכין חברו וידידו הקרוב.

דהיינו הידיד הכין למלך עם הכלים שיש לו, אבל ברגע שראה שהמלך מגיע עם כליו לביתו, כי ידע שבא לבית של פשוטים, החביא המארח את כליו מרוב בושה מלפני המלך, ומיד שהמלך ראה שהוא החביא כליו החליט ג"כ להחביא את כליו היפים והשתמש עם הכלים הפשוטים.

ביאור הענין, שעל ידי זה הביוש עצמו שראה והרגיש שצריך להטמין כליו, על ידי זה שימש בהם המלך. מיד שהמארח התחיל להתבייש על ידי שראה שהכלים שלו הוא כאין וכאפס מול הכלים של הקב"ה, על ידי שימש בהם המלך, אבל אם הוא היה חושב שזה מספיק והמלך יכול להשתמש בהם, אז המלך לא היה משתמש בהם, וברגע שהמלך ראה עד כמה שהוא מחשיב את כליו ועד כמה שהוא מבטל את הכלים שלו, אז הוא באמת השתמש עם הכלים שלו ולא של המלך.

אותו דבר כשהכהן מדליק את המנורה הוא צריך לחשוב כמה שווה הדלקה שלי מול הדלקה שקורה בעולמות העליונים באותו זמן, וזה רק נגיעה ממה שקורה שם. **וזה שכתוב אל מול, שצריך הכהן העובד לידע כי כל אלה המצות הם רמזים לאורות עליונים**, ואדם צריך שכמה שעושה בעולם הזה זה המקסימום שיכול לעשות אבל באמת יש הרבה יותר בעולמות עליונים, **ועל ידי זה מתבטל כל מעשיו בבושה והכנעה להבורא יתברך.**

הפרי הארץ אומר בפרשת נח, שלפני כל מצוה צריך אדם לחשוב איך אני ניגש למצוה, הרי אני גשמי והתשמיש מצוה גשמי ואי אפשר להגיע לרוחני אף פעם, אבל על ידי אמונה שאדם נותן בעת עשיית מצוה שרק ככה מגלים את הפנימיות של המצוה זה נקרא לעשות המצוה בכוונה, **ועל ידי זה עצמו יש עלייה ונחת רוח על ידי המעשים שלמטה, וכביכול פוסל הקב"ה העליונים לחיבת התחתונים.** דהיינו הקב"ה מחביא את הפעולות שלו לעומת הפעולות הפשוטות שאנחנו עושים למטה בעולם הזה.

הקדושת לוי אומר שבחנוכה כשאנחנו מדליקים כאן ל"ו נרות מדליק הקב"ה למעלה ל"ו נרות. דהיינו כל פעולה שאנחנו עושים הקב"ה מחשיב אותנו, ד' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר.

אותו דבר אדם כשלומד תורה הוא צריך לדעת אפילו שמוזכר בתורה דבר אחד כמה פעמים שזה לא לחינם, ומה שרואה כאן באותיות שחורות הוא צריך לדעת שיש הרבה יותר ממה שרואה מה שאי אפשר לראות שזה הכל גנוז למעלה.

וכתיב (ח, ד) כמראה אשר הראה כו' את משה כן עשה כו', ובמדרש (במ"ר טו, ד) שנתקשה משה רבינו ע"ה ונעשית מעצמה. וקשה, שהרי כתיב בתורה שבצלאל עשאה, א"כ למה משה רבינו לא ידע לעשותו. וכן איתא במדרש שתמה משה רבינו ע"ה על בצלאל שיכול לעשותה, עיין שם. א"כ למה משה רבינו לא ידע לעשותו. בהתחלה לא ידע משה איך עושים את המנורה, אמר לו הקב"ה תזרוק אותו לתוך האש ויהיה לך מנורה. בסוף הגיע בצלאל וידע לעשות את המנורה ויצא בדיוק כמו המנורה של אש של משה רבינו. ואז משה רבינו נשבר לגמרי הרי אני למדתי את כל הסודות למעלה איך עושים את המנורה, ובסופו של דבר לא ידעתי לעשות אותו, ובצלאל לא למד שום סוד וידע טוב מאוד איך לעשות אותו, ולא רק זה אלא שזה יצא בדיוק כמו שאני למדתי למעלה שצריכים לעשות.

מסביר השפ"א שמשה רבינו היה לו הרבה דעת והיה צריך לבטל את עצמו לגמרי להקב"ה שהוא לא יודע כלום ואז היה יכול להרכיב את המנורה, אבל בצלאל נכון שלא היה לו דעת כמו משה רבינו אבל הוא עשה אותו בתמימות ואמונה, ואז כמה שאני עושה זה כלום לעומת מה שהקב"ה עושה, ואז בסופו של דבר התוצאה הסופית היו אותו דבר, משה רבינו בהתחלה חשב שיכול ולא ביטול את עצמו אבל בסוף אחרי שראה שלא יכול ביטול את עצמו ואז הקב"ה עשה את זה, וכן בצלאל שמהתחלה ידע שהוא לא יודע כלום ואז ג"כ הקב"ה עשה אותו, א"כ בסופו של דבר הקב"ה עשה את המנורה לכולם.

אמנם ביאור הענין, כי ודאי כפי מה שהשיג משה רבינו ע"ה כל פרטי מעשה המנורה לא היה בכוח אנושי לעשותה, אך בצלאל לא השיג כל כך, ר' אשר היה אומר ארבעה נכנסו לפרדס רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום, משה רבינו השיג כל כך ועם כל זה אמר בסוף שלא יודע כלום וחייבים עזר אלקי, אבל בצלאל לא השיג כלום, א"כ מה שהקב"ה לא נתן לך הוא לא כי הוא לא רוצה לתת לך אלא כי הוא רוצה לתת לך הרבה יותר ממה שאתה יכול להשיג, ובלי לתת הכנעה אי אפשר כלום, א"כ משה רבינו אפילו שידע והבין והשיג בסופו של דבר נתן הכנעה שלא יודע, ואז היה לו גם מהשגה וגם הכנעה, אבל בצלאל הקב"ה לא נתן לו כ"כ הרבה השגה, ועל קצת שכן היה לו החליט שכמה שמבין הוא לא מבין ולא משיג שום דבר, ובסופו של דבר גם אז הקב"ה עשה לו את זה, א"כ הנפק"מ הוא שמשה רבינו לא היה מסוגל לעשות אותו ובצלאל כן עשה את המנורה בפועל.

המכתב מאליהו אומר שכתוב אנא לגבי אבא כחלא לגבי חמרא, דהיינו אבא שלי היה יכול להסתובב פעמיים ביום ואני רק פעם אחד, ולמה, כי אבא שלי היה יכול להסתובב בשדות ולדעת שהוא שום דבר, אבל אני בקושי פעם אחד ביום כי אני ייקח את זה לעצמי.

אותו דבר משה רבינו היה יכול לקבל המון שכל ודעת והקב"ה סמך עליו שלא ייקח לעצמו שום דבר, משא"כ בצלאל נתן לו הקב"ה קצת חכמה שיעשה מה שצריך אבל אם הוא היה מקבל קצת יותר היה ח"ו לוקח את זה לעצמו.

וכפי השגתו עשאה ברצון ובכוונה טובה לשם שמים, בצלאל עשה מה שצריך לעשות ברצון ובכוונה טובה. **ולכן גמר השי"ת להיות נעשה כל שאר הדברים מעצמה. וזה שכתוב כמראה אשר הראה למשה**, משה רבינו ראה שבצלאל עשה את המנורה בדיוק כמה ההשגה שקיבל למעשה מהקב"ה, **כך נעשה על ידי בצלאל. איתא בתרגום יונתן** כחילו דאחזי ד' ית משה היכדין עבד בצלאל ית מנרתא. א"כ אמר משה רבינו איך זה יכול להיות שהוא הצליח כן

לעשותו, אף שהוא לא השיג זאת כלל. אלא ההסבר הוא, אתה עושה את שלכם והקב"ה עושה את שלו.

העבודת ישראל אומר על יום כיפור, שכתוב שבזמן של שמעיה ואבטליון, שנה אחד אחרי שהכהן גמר את עבודתו לפני ולפנים כשיצא משם כולם ברחו ממנו והלכו לשמעיה ואבטליון, והכהן כעס מאוד עליהם. ומסביר שכל הכוח של הכוהנים לעשות בפנים את העבודה אפילו שלא ראויים הוא בזכות הצדיקים שבחוץ. אותו דבר על ידי שמשה רבינו עמד בחוץ וכיוון את הכוונות בעת עשיית המנורה אז היה יכול בצלאל לגמור אותו.

וזה ללמד לכל מצוה, שעל ידי רצון אמיתי לשם שמים, נתקן הכל בעזרת הבורא יתברך, כמו שכתוב (תהלים נו, ג) לקל גומר עלי. וגם זאת אמת, שאדם צריך לקשר עצמו למשה רבינו שהוא הצדיק אמת, שעל ידי ראיית משה רבינו ע"ה שהראה לו ד' מעשה המנורה, אף שמשה רבינו ע"ה נתקשה ולא היה יכול לקיימה בפועל, הועיל עזר הראיה והכוונה שלו שיוכל בצלאל לעשותה. נכון שבצלאל עשה אותו עם הכוונות שלו, אבל המחשבות והכוונות של משה רבינו היה בחינת גדול עומד על גביו ועזר לו לעשות אותו.

וכן בכל דבר שאנחנו עושים זה על דעת ועל ידי הצדיקים שיש בדורנו, אני מאמין שיש בכל דור ודור צדיקים כאברהם יצחק ויעקב, שהם מקיימים את התורה במקסימום שלהם ואז ע"י שאנחנו אומרים בשם כל ישראל ג"כ מגיעים למקסימום הזה. וזה רק ע"י שאדם מחובר לצדיק אמת.

וכך הוא, שהקב"ה מצרף מחשבה טובה של יחידי סגולה, אפילו שזה רק במחשבה ולא במעשה, למעשה פשוטה של פשוטי בני ישראל. נכון שאתם כוהנים נכנסתם לפני ולפנים אבל זה היה על ידי שאנחנו היינו בחוץ וכיוונו מה שכיוונו אז יכולתם לעשות את העבודה וזה כאילו שאתם עשיתם ולא אנחנו.

כי נראה שאיש פשוט יכול יותר לקיים מצוה במעשה בפשיטות לשם שמים, והוא עושה אותו בתמימות, למה תוקעין כי רחמנא אמר תוקעין, אבל אחד שיש לו הרבה דעת קשה לו לקיים מצוה בפועל והצדיק על ידי שמשגי יותר אינו יכול לקיים בפועל כל כך, לכן הקב"ה מצרף המחשבה להמעשה. רבי מוטל סלונימער אמר למה בחרו בו לרבי, ואמר שהיה מלך אחד שהיו צריכים להגיד לו משהו, וכולם פחדו מאוד לגשת אליו, רעדו ממנו, רק להסתכל עליו היה פחד, ובחרו עני אחד שממילא אין לו מה להפסיד בחיים מקסימום הוא יכול להרוג אותו אם הוא לא מתנהג כמו שצריך, ולמעשה נכנס להיכל המלך עם כזה שפלות והכנעה שאין לו ממילא מה להפסיד ודיבר עם המלך מה שצריכים, אותו דבר בחרו בי כי אני הכי כלום מכלום ואין לי מה להפסיד יותר.

ואמת שגם באדם עצמו, הדעת שלו יותר מהמעשה, אדם צריך לדעת שבכל פעולה שעושה הדעת הרבה יותר מהמעשה שלו, ואדם צריך לדעת שכמה שעשה הוא עוד לא הגיע למה שהקב"ה רוצה שיגיע, וכמה שיש לו דעת הוא לא הגיע למקסימום דעת שאפשר להגיע, הבחור בשירי זמרה אדם שמתפלל ובסוף התפילה מגיע שהיה יכול לעשות יותר, אבל אז אסור להיכנס לכפייתיות אלא לדעת שבתוך המעשה הקטן שעשיתי הקב"ה מכניס את כל הכוונות הגדולות שלו.

והקב"ה מצרף כו' כנ"ל, כי משה רבינו ע"ה הוא הדעת של ישראל, כנ"ל. א"כ בצלאל עשה מה שצריך לעשות ומשה רבינו הכניס לשם את כל הכוונות שלו שיש לו על ידי הדעת הגדול שלו, א"כ כל אחד צריך לדעת שהמעשה והדיבור שלו נכלל במחשבה של משה רבינו, א"כ כמו אז שהמחשבות של משה רבינו נכלל בתוך המעשה הפשוט של בצלאל, אותו דבר כל אחד אפילו שחושב שלא הכין את עצמו מספיק והיה יכול לעשות הרבה יותר, או שעשה הרבה

יותר אבל היה יכול לכוון הרבה יותר, אבל כל זה על ידי מסירות נפש נעשה כל דבר חוץ לדרך הטבע.

החידוש של השפ"א הוא שכמו שצריכים ביטול למשה רבינו ואז מצטרפים המחשבה והמעשה ביחד, אותו דבר צריכים ביטול לדעת של עצמו, כי אדם שיש לו הרבה דעת ברגע שיודע שכמה שיש לו וכמה שיודע הוא לא יודע כל דבר, אז בעצם מבטל את עצמו לדעת שלו ואז הקב"ה מצרף מחשבה למעשה שלו שעשה, היום יש מחלה שנקרא כפייתיות וזה נקרא שיש לו המון מחשבות שהיה רוצה לעשות אבל הוא לא מגיע לזה, אבל הקב"ה נתן לך גוף כמה שאתה יכול לעשות ויותר מזה אי אפשר לעשות, א"כ על ידי הביטול שאתה נותן אז הקב"ה יכניס לשם את כל המחשבות שלך.

א"כ גם אצל אדם בעצמו הדעת שלו לפעמים הוא הרבה יותר מהמעשה שלו, אבל הקב"ה מצרף למעשה, כי מי זה הדעת שלך, הרי משה רבינו, כי אדם לא יכול להגיע אף פעם למחשבה סופית רק כמה כלים שיש לך ככה אפשר לעשות, ורק על ידי הביטול אז הקב"ה מצרף ומכניס לשם את המחשבות שיש לך ושאינן לך בעצם. וזה נקרא שאדם יתחבר לעצמו, כי הנסתר שלו הרבה יותר מהגלוי שלו, ועל ידי הביטול מגיע לזה שיהיה צירוף מחשבה למעשה.

שיעור ב'

יום ב' ט' סיון

איתא בשפ"א (תרל"ג) עשה רצונו כרצונך כו' (אבות פ"ב מ"ד). הקושי שלנו בעבודת השם הוא שיש לנו המון רצונות כל הזמן, אבל עיקר עבודה הוא שהרצון שלנו יהיה הרצון של הקב"ה, אבל השאלה היא איך אנחנו עושים את זה והופכים את הרצון שלנו לרצון הקב"ה.

ליהודי יש כל יום עבודה מחדש, ומה שעשיתי אתמול לא שייך להיום כלל, אתמול הייתי גוי והיום אני יהודי, וצריכים להתחיל כל יום מחדש, אבל לכאורה למה צריכים להתחיל מחדש כל יום, ולמה הקב"ה עשה ככה, ועוד בעבודה אדם רואה התקדמות כל הזמן, וכאן אומר ר' אשר שהמצב נהיה רק יותר גרוע א"כ מה קורה כאן?

אלא התירוץ הוא בדיוק הפוך איפה שיש קושי סימן שיש משהו מתחת לזה, ר' אשר אומר אדם צריך ללמוד לעבוד את הקב"ה דווקא מהיצר הרע, כי לא נשבר לו אף פעם כשלא הולך לו, והוא מנסה אפילו מאה פעמים אולי יצליח פעם אחד. א"כ דווקא מתוך הקושי שיש לו צריך לדעת שיש שם אור הרבה יותר גדול. וכן זה בכל מהלך החיים כשאדם קם בבוקר ומרגיש קושי הוא צריך להבין שיש כאן אור גדול שמחכה לו, וכן כשהולכים לשיבה ולמדים תוספות בהתחלה זה קשה מאוד אבל צריכים לייגע על זה ולדעת שיש אור גדול שם, וכן כשלומדים חתיכת שפת אמת בהתחלה זה קשה מאוד לדעת מה הוא רוצה אבל צריכים לדעת שיש שם אור גדול, ואז רואים טעמו וראו כי טוב ד'.

וכדי להגיע לכל זה חייבים תורה ומצוות ובלי זה לא מגיעים לשום מקום, כי מאיליו נמשך אל החיצוניים, וצריכים כל יום עבודה עצמית וכל יום יש לך לילה ויום. וכן הרצונות של אדם נמשך מאיליו אל החיצוניים ולא לפנימיות כלל, וכדי לשנות אותם להגיע לפנימיות, ע"ז צריכים עבודה שזה כלול משתי דברים, דבר ראשון ללכת בכיוון חיובי שזה מצות ומעשים טובים או כמו שהבעש"ט הק' אומר שוכן בכל פעולה כי בכל דרכיך דעהו, כי ברגע שאתה מקשר אותו להקב"ה ואתה יודע שאתה לא עושה כלום וזה בא מהקב"ה ואתה מקשר את זה אליו יתברך, ואז אדם מקבל כוח אדיר מהקב"ה שטעמו וראו כי טוב ד', ואז הרצון שלך שרציתי משהו אחר קבלת עכשיו רצון חדש.

אדם חושב שמה שחושב את זה הוא רוצה, אבל האמת הוא שמה שאני רוצה את זה אני חושב, ומה אני רוצה, איפה שיש לי תענוג את זה אני רוצה ואת זה אני חושב, א"כ כל זמן שאדם חי בלי עבודה אז מאיליו נמשך אל החיצוניים ואז את זה הוא רוצה ואת זה הוא חושב, וכדי לשנות את זה צריכים פעולות, כי אדם נפעל כפי פעולותיו, א"כ כל פעם שאדם עושה פעולה ומכוון את הפעולה שלו להקב"ה אז אתה מגלה כל פעם טעם חדש שלא הייתי מגלה בלי עשייה והפעולה והביטול שאתה עושה כל הזמן.

יש חקירה האם לעשות טוב ואח"כ להרגיש טוב או להרגיש טוב ואח"כ לעשות טוב, רוב העולם אוחדו שצריכים קודם להרגיש טוב ואח"כ לעשות טוב, א"כ ככל שאני ירגיש טוב אני יעשה טוב ואם אני לא ירגיש טוב אני לא יעשה טוב. למשל לקום בבוקר זה מאוד קשה, כי המיטה הרבה יותר נוחה, אבל צריכים לעשות התגבר כארי לעבודת הבורא, וברגע שעוד לא החליט ללכת בכיוון הזה אז בערך בשעה שתיים אולי יחליט מה באמת יותר טוב המיטה או לקום ולצאת משם, וברגע שקם מוקדם ואומר ברכת התורה אז טעמו וראו כי טוב ד' ואז לא יודע למה לא קם עד עכשיו, א"כ העיקר לעשות טוב ואח"כ תרגיש טוב ואז ישתנה לך הרצונות שלך.

הוא עצה לתקן הרצון, הרצונות שלנו רצים מכל הכיוונים, ואנחנו צריכים לתקן את הרצונות הלא טובים ולהיות יהודי טוב, מצד אחד צריכים לסלק את הרצונות הלא טובים ומצד שני לכבד את הרצונות של הקב"ה, וגם את זה אנחנו לא צריכים לדעת איך מתקנים, אלא אמר ר' אשר צריכים לדעת את הסכנה של הרצונות שלנו, ולדעת שהרצון שלי הלא טוב ג"כ בא מהקב"ה וזה בס"ה השתלשל מלמעלה לאדם בצורת לבוש, וברגע שאדם עושה מצות ומעשים טובים אז לא רק שהוא עושה רצון הבורא אלא אז אדם מגלה את הכוח האדיר שיש מתחת כל הרצונות שלו שהם בעצם ג"כ רצונו.

במשנה כתוב עשה רצונו כרצונך, כדי שיעשה רצונך כרצונו. כל העבודה הוא רצונו לעשות רצונך, ומי מעכב זאת, שאור שבעיסה, חיצוניות יש לנו יצר הרע שזה מראה לנו כאילו שהרצון הפנימי שלנו הוא חיצוניות, אבל אדם צריך לדעת שהפנימיות שלנו הוא קדוש כי יהודי הוא חלק אלקי ממעל ולא משנה באיזה מצב הוא נמצא זה הרצון הפנימי שלו, אלא אדם צריך לעבוד על זה כל יום, כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשותו, א"כ הקב"ה הוא קרוב אליך ונמצא אצלך ממש, אבל כל יום מחדש צריכים בפיך ובלבבך לעשותו, א"כ ככל שאתה עושה יותר אז אתה מעורר את הפנימיות שלך ואת הטעמו וראו כי טוב ד', ואז אתה משנה בעצם את הרצונות שלך ואת הטעם שלך בכל דבר ומשנה את החשיבה שלך, א"כ העיקר לעשות טוב ואז ברגע שנכנס לעשייה חיובית אז משנה את הרצונות הטובים ולא רק זה אלא גם את הרצונות הלא טובים שזה רצונך אתה משנה אותם לפנימיות יותר.

א"כ ברגע שאדם מתקן את הרצונות שלו שזה עבודה, אז לא רק שמחיה את הרצון החיובי אלא זה נותן לך הזדמנות להכניס עבודה גם ברצונות השליליים.

כפי מה שאדם מדבק כל רצונו וחשקו במצוה ומעשה טוב, כל דבר שקורה לאדם לא טוב הוא צריך לדעת שנכון שאצלי זה ירד בצורה של לבוש וחיצוני וגשמי אבל בתוכי יש רק טוב ורוחני, והדרך היחידי לפרק את החיצוני ולגלות את הפנימי הוא אך ורק על ידי מצוה שגם לו יש חיצוני ופנימי ורוחני, המצוה הוא באותיות א"ת ב"ש הוי-ה דהיינו שזה הקב"ה בעצמו והרבה רוחני והלבוש הוא פחות, ואדם על ידי הרצונות שלו להתחבר לפנימי של המצוה הוא מגיע עד למעלה ששם זה רצונו לעשות רצונך, ומי מעכב שאור שבעיסה, א"כ אדם שעושה כל דבר בלי כוונה להגיע לזה אז עושה כל דבר בחיצוניות ולא מגיע לשום פנימיות, אבל העיקר הוא שעל ידי הרצון שלך אפשר להגיע לראות מה יש מתחת כל דבר ולהגיע להיות אחד עם הקב"ה ולפחות שיהיה לך נגיעה עד החכמה עד הקב"ה, ואז שם יתפרדו כל פועלי און, א"כ כל פעולה ומעשה טוב שאדם עושה יכול על ידי להפוך כל דבר להגיע להקב"ה.

וזה התשוקה של כל הנבראים להגיע להקב"ה, כי כל דבר וכל הטבע זה עבודה, אבל היות שהטבע רחוק מהקב"ה א"כ זה נראה חיצוני, אבל העיקר להביא כל דבר בחזרה אליו יתברך. **מתדבק הרצון בקדושת השי"ת**. ואז כל דבר משתנה לגמרי. וזה לא משנה אם זה עבודה או בישיבה או בכל מקום אחר, אם יש לך קשרים טובים אתה מנסה להתקרב, וברגע שיש לך כעסים עם המעביד אז לא רק שאתה לא מתקרב אלא אתה עוד מתרחק ממנו, מצד אחד הטבע מראה כאילו שזה חיצוני אבל אז אם אתה לא מתקרב לשם אתה מזיק לעצמך, והעיקר לחיות את הפנימיות, ואז אתה מתחבר להקב"ה וגם כל הקושי שהיה לך יורדת ואתה רואה טעמו וראו כי טוב, טוב לי כי ענותי למען אלמד חוקיך, נכון שזה קשה אבל אני לומד שם לשנות את כל החשיבה שלי והכל נהיה אחרת.

ועל ידי זה אדם שהרגיל את עצמו לראות בכל דבר את הפנימיות, אז אין יכול להתפרד אחר כך. ר' אשר היה אומר תלכו מכאן לפני שתתחרטו, וברגע שאדם נכנס לכאן ושומע את הדרך הוא כבר לא יכול לשמוע משהו אחר, כי זה משנה את ההסתכלות שלו על כל העולם, ואיפה שרק הוחל אפשר לקחת אתו את הדרך.

אף שיש לו רצונות אחרים גם כן, הרי אדם קם בבוקר עם מלא רצונות אחרים שהם לא מצד הקדושה והם לא רצונו, אבל האמת הוא שמתחת אלו רצונות נמצא קדושה וזה שאתה לא רואה אותם כי זה שייך לאמונה, ולהגיע לזה צריכים לעשות פעולות טובות ואז מגיעים לטעמו וראו כי טוב ד' ואז משנים את כל החשיבה שיש. **כי הקדושה שומרת הרצון שלא יתקלקל.** הרצונות אחרים הוא לא בגלל החיצוניות שלך אלא שלא יגיע לשם. וכמו שרש"י אומר שהקב"ה ברא את האור הראשון מסוף העולם ועד סופו, אבל ראה שהרשעים משתמשים בזה גנוז בתורה. דהיינו ככל שהלבוש יותר עב ויותר חזק תיידע לך שיש שם אור הרבה יותר גדול. המלך היה לו טבעת יהלום ורצה להחביא אותו כדי שאף אחד לא ימצא אותו, והחליט להכניסו לזבל. א"כ בכל מקום שיש יותר קושי שם אפשר לגלות את הקב"ה הרבה יותר, אבל להגיע לזה צריכים לעשות לקום בזמן ולהגיד ברכת התורה להתפלל ללמוד, ואז אדם עושה טוב ומרגיש טוב ואז טעמו וראו כי טוב, ואז ברגע שמרגיש טוב אפילו שעולים לו כל מיני דברים שלא עשה טוב יש לו כוחות לעמוד נגדם.

דהיינו יש מודעות ויש תרגול, אם יש רק מודעות בלי למעשה לא מגיעים לשום מקום, והעיקר הוא לעשות הלכה למעשה, וכדי להיות מיומן יותר זה על ידי למעשה. ר' אשר היה אומר אתם עושים ואני עושה ההבדל הוא כמה זמן לוקח לזהות שהקב"ה נמצא שם. ברגע ששומעים את השיעורים זה מודעות אח"כ צריכים לעשות תרגילים, מודעות זה לא רע אבל העיקר הוא למעשה, הקב"ה עשה את האדם ישר. **ויוכל על ידי זה להעלות כל הרצונות להשי"ת.**

כי צריך אדם להאמין כי כל מה שיש רצונות אחרים בעולם, הם לטובה, כל דבר הקב"ה רוצה שנחזיר אותו אליו יתברך, ובעצם הקב"ה רוצה שיהיה יכירו וידעו כל יושבי תבל, **ושעל ידי זה יכול להיות רצון אמת לעבודת השי"ת.** הדרך היחידי שהקב"ה מתגלה אלינו הוא דווקא מהגשמיות ומהיצר הרע, כמה פעמים היצר הרע מנסה והוא לא מתייאש אף פעם ויכול לנסות אפילו אלף פעמים העיקר שאולי פעם אחד יצלח, ולא משנה מתי זה במוצאי יום כיפור הוא מחכה לך בפינה, וכן במוצאי שבת ובמוצאי יום טוב זה לא משנה הוא תמיד יחכה לך בפינה כי אולי יצלח לתפוס אותך, אבל רק על ידי זה אדם יכול להגיע שיהיה לו רצון אמת לעבודת השי"ת.

וכשאדם לומד קל וחומר מרצונות אחרים איך לעשות רצונו יתברך כראוי, כמה אנשים רצים אחרי רצונות לא טובים, וכל זה למה, כי מונח שם רצונו של הקב"ה, ואז יש לי בעצם הזדמנות להגיע ולעשות רצונו יתברך. דהיינו אדם צריך לזהות בכל דבר את היהלומים שנמצאים בכל מקום. **על ידי זה מעלה כל הרצונות אשר לא טובים המה להשי"ת.** ברגע שאדם חי שכל רצון שיש לו שזה בא מהקב"ה, אז מגיע למצב לראות בכל רצונך שיש שם רצונו, בהתחלה צריכים לעשות רצונו כרצונך לראות שהרצון שלך יהיה הרצון שלו, וככל שאתה תעשה טוב אז תרגיש טוב ואז יהיה מצב של רצונך כרצונו.

בפרשה כתוב סיפור שלם עם התאוות תאוה, שבני ישראל חיפשו בשר לאכול ותאוות, לכאורה מה קורה כאן? אלא הדרך של משה רבינו היה בכל ביתי נאמן הוא והיה עסוק כל הזמן לפרסם שיש בורא ומנהיג לבירה ולהגיע למצב של שמע ישראל ד' אלקינו ד' אחד, ולהגיע למצב של אין עוד מלבדו, ואפילו שיש משהו שהולך הפוך ממה שרצינו צריכים לדעת שמתחת לזה נמצא הקב"ה, א"כ תמה משה רבינו מה קורה כאן הרי אני מדבר אתכם עבודה ואתם התחלתם לדבר על בשר.

ענו בני ישראל הפוך בגשמיות והכי למטה אפשר לגלות את הקב"ה הרבה יותר א"כ אולי ניכנס לשם כדי לגלות אותו במקומות הכי נמוכים שיש, אומר השפ"א שהתשובה לזה הוא שיש לאדם מספיק רצונות אחרים שצריך להילחם אתם לשמוע שם את הקב"ה, א"כ לא

צריכים להיכנס למקום כזה, אבל ברגע שאדם כן נכנס לשם אז קודם הוא צריך לדעת שיש לו משימה למצוא שם את הקב"ה וגם לבקש על דעת כדי להבין ולזהות שצריכים לחפש אותו גם שם, ר' אשר היה אומר בתוך כל תוהו ובהו עבודה שלנו הוא לגלות את הקב"ה בתוך הבלבול, אבל זה רק בדיעבד אם קרה שנפלת לשם אבל לכתחילה להיכנס לשם בטוח שלא.

ואפשר זה שכתוב התאו תאוה, שהיה חסר להם התאוה, כי היו רחוקים מתאוות גשמיות, כי אכלו מן והיה ענני הכבוד ולא היו מונחים בגשמיות כלל רק כולו רוחניות, לכך היו חסרים תאוה טובה, ולכן התאו תאוה, הם רצו להרחיב את עבודה שלהם כדי להיכנס למקומות נמוכים וגם שם לגלות את הקב"ה, ונחשב לחטא, כי השי"ת רצה שיהיו המה באופן אחר. כי הקב"ה רוצה שנבטל את עצמינו איפה שאנחנו נמצאים, לא לוקחים דברים לבד, יתכן שיש שם יותר עבודה. איתא בשפתי צדיק אך אעפ"כ לא היה לרצון בשמים, כי האדם צריך לילך בתמימות ולא לחפש עצות לעצמו, אך לקבל הנהגה כמו שמנהיגין משמים, דכן הוא בוודאי לטובתינו.

ואיך באמת אפשר להגיע למקומות הללו, אלא התשובה הוא מספיק מה שהקב"ה מביא לך אל תבקש עוד בעיות, לקל גומר עלי משה רבינו עם הדעת שלו ובצלאל עם המעשה שלו הגיע שתייהם לאותו מקום ועשו את המנורה, דהיינו הקב"ה נותן לכל אחד את הדרך המיוחד שלו להגיע אליו יתברך ובסופו של דבר כולם מגיעים לאותו מקום ולא משנה איך באת, א"כ אף אחד לא יבקש כדי לקבל עוד.

ואנחנו, על ידי אמונה צריכין לקרב כל הרצונות להשי"ת, ולא לחפש רצונות שלא שייכים אליך, ואפילו שיש לי רצונות להגיע למקומות מיוחדים, אבל ברגע שאדם מכניע את עצמו להקב"ה אז שיהיה נעשה רצון אחד להשי"ת מכל אלו הרצונות. ואז הקב"ה יתן לך את הטעם הטוב של המקום ההוא אפילו שלא הייתי שם. וכן מצאנו בגמרא שכל מיני תנאים שלא הגיעו לכל מיני מקומות אבל זה נחשב על ידי שעשו את רצון הקב"ה במקומם כאילו שהיו גם שם, ואז כדי שיעשה רצונך כרצונו שכל הרצונות יהיה רצון של הקב"ה.

שיעור ג'

יום ג' י' סיון

איתא בשפ"א (תרמ"א) במדרש (במ"ר טו, ב) ד' חפץ למען צדקו יגדיל תורה כו' (ישעיה מב, כא). וז"ל של המדרש: אנו מוצאין בהרבה מקומות צוה הקב"ה על הנרות, ועל הדלקתן בשמן זית, אמר לו הקב"ה למשה, לא בשביל שאני צריך לנרות הזהרתיך על הנרות, אלא לזכותם, שנאמר ונהורא עמיה שרא, וכתוב גם חושך לא יחשיך ממך ולילה כיום יאיר כחשיכה כאורה, בא ללמדך שאינו צריך לנרות של בשר ודם, ולמה צוה אתכם, לזכותכם, לכך נאמר בהעלותך את הנרות, הוי ד' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר.

לכאורה מה הנרות מוסיף לנו במשך החיים, ואם לא היה לנו את הנרות מה היה קורה אז?

אלא אנחנו יודעים שיש עולם הבחירה ועולם האחדות, התכלית של תורה ומצוות ומעשים טובים זה להיות אחד עם הקב"ה, ולדבקה בו, התרי"ג מצוות הוא תרי"ג עצוות להגיע לדביקות בהקב"ה, וברגע שאדם עושה מצוה זה לא מספיק כי התכלית בעשיית המצוה הוא לדעת שזה מחבר אותו עד אין סוף ב"ה, נכון שאנחנו עושים כאן מצוות בעולם העשייה אבל זה עולה לעולם הדיבור ומשם לעולם הרוח עד אין סוף ב"ה, הקב"ה נתן לנו את התורה וזה בס"ה משל לעומת הנמשל שזה הקב"ה, ואת הנמשל אי אפשר להשיג, וכמה שאפשר להשיג הוא רק עם אמונה מבשרי אחזה אלקי דהיינו אי אפשר לראות את זה אלא להאמין שהמושג בא מאינו מושג, ויש משהו שמונח כאן מתחת שאני לא יכול להשיג אותו.

א"כ אנשים טועים וחושבים א"כ למה צריכים לעבוד הרי אפשר לשבת בבית ולחשוב גאט כל היום ולהיות דבוק בהקב"ה, ולמה צריכים את כל המצוות ולעשות מעשים טובים העיקר לשבת בבית ולהיות דבוק בו?

אבל יש עולם הבחירה ועולם האחדות, מלאכים מיד מזהים את הקב"ה, אבל אדם צריך לעשות פעולה כדי לזהות את הקב"ה, ולהכיר שלא הוא עושה אלא הקב"ה עושה ואז הוא מבטל את המושג לאינו מושג ואז אפשר להגיע להקב"ה, וכל זמן שלא עושה פעולה שמשפיע על הגוף שלו אז הגוף לא יסכים לתת הכנעה למשהו שהוא לא רואה ולא משיג. לדוגמא אדם נכנס לעסק ורק כשנכנס מתחיל לחשוש האם ישלמו לו או לא, א"כ חושב לעצמו מה אני צריך להיכנס ולא לדעת האם אני יקבל משכורת או לא אולי יותר טוב לשבת בבית ומה אני צריך את כל הבעיות, אבל האמת הוא שאז בטוח הוא לא יקבל משכורת, אדם לא יכול להגיע בלי ביטול והכנעה ואז על ידי הפעולה שעושה יכול להגיע לאינו מושג.

יש נר ויש אור, יש נר שהוא חסד שעליו נדבק האש, בלי שיהיה לך נר אתה לא יכול לקבל אש, נר בלי אש זה כלום וכן אש בלי נר זה ג"כ כלום, וזהו נר מצוה ותורה אור, אנחנו צריכים שאדם יגיע לאור של התורה, הבעש"ט הק' היה אומר אחרי שהשגתי את כל השגות אני טיפש ומאמין, כל פעולה שאני עושה נכון שאני מבין ויש לי מהלך מה אני רוצה היום אבל בסופו של דבר חייבים ביטול, הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב זי"ע אמר אדם שעושה מצוה ולא יודע אם הוא עשה אז אולי עשה משהו, כי יותר מהתחלה אין לנו ממילא כי אנחנו מוגבלים, וברגע שאדם מכניע את עצמו אז מתחיל תהליך של אינו מושג, אבל אדם שחושב שעשה את המצוה אז בטוח שלא עשה כלום, אבל אדם שלא עושה כלום אז בטוח לא מגיע לכלום, כי אפשר להגיע לעולם האחדות בלי עולם הבחירה.

ר' אשר היה אומר אדם צריך לעשות את המקסימום שיכול לעשות ואז תכיר שאתה לא עושה כלום, וזה נקרא עבודה אתה תעשה מה שאתה יכול ואז אתה מבטל את מה שעשית

להקב"ה, א"כ עולם הבחירה זהו לבטל מה שעשיתי ועולם האחדות הוא להכיר שלא אני עושה אלא הקב"ה עושה כל דבר, דהיינו מתחילים ממושג ומגיעים אח"כ לאינו מושג.

השפ"א אומר שזה כן בכל תחומי החיים, העולם הזה דומה לפרוזדור והעיקר הוא כדי להיכנס לטרקלין אח"כ, אבל בתוך הפרוזדור נמצא הטרקלין בתוך העולם הזה נמצא עולם הבא, מי שחי שאין לו כאן עולם הבא אז גם בעולם הבא לא יהיה לו כלום, אלא צריכים לחיות שגם כאן יש עולם הבא, רק אני לא יכול להשיג אותו כי האור הנעלם כ"כ גבוה שאין לי את הכלים להשיג אותו, א"כ הקב"ה שם אותנו בעולם הזה ועבודה שלנו הוא לבטל את העולם הזה לעולם הבא, דהיינו כאן צריכים לעשות כמה שאפשר אבל במוח לדעת שיש הרבה יותר מזה, ולדעת שהמושג חי מאינו מושג, העולם הזה הוא הנר ועולם הבא הוא האור, וכרגע אי אפשר להבין את הנעלם כי אין לנו את הכלים לזה.

אותו דבר הגוף והנשמה, בלי הגוף הנשמה הוא כלום, אבל גם הגוף בלי נשמה הוא כלום, ובגוף יש רמ"ח איברים גשמיים ויש לעומת זאת רמ"ח איברים רוחניים, נכון שרואה גוף אבל הוא צריך לדעת שמתחת לזה מונח רוחני והחיות של המושג בא מאינו מושג. אותו דבר ימות החול ושבת, שבת הוא אינו מושג לאו הוא יומא דגופא אלא יומא דנשמתא, אבל בלי ימות החול לא מגיעים לשבת, ששת ימים עשה את המלאכה וככל שאתה עושה מלאכה ואתה מכניע את עצמך להקב"ה אז טועמיה חיים זכו, ואז מגיעים לשבת שזה רוחני ונעלם.

אותו דבר יש בתפילה סדר מסוים קודם פסוקי דזמרה אח"כ יש יוצר אור אח"כ שמונה עשרה, דהיינו בכל דבר צריכים קודם לעבור את עולם הבחירה שזה לקום בבוקר וליטול נעלם וואסער ולהתפלל ולצאת לעבודה לכולל כל אחד בדרך שלו, ובתוך עשייה אפשר להגיע לאור. וזהו ד' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר, אני בראתי את העולם עם התורה וכדי שתגלה את התורה שנמצא בעולם, צריכים לעשות פעולות ואז מגלים את הנעלם שזה תורה אור, העולם זה הנר ועל ידי פעולות של מצות מגיעים לנר מצוה ותורה אור.

גם במצב של היום אנחנו נמצאים בהרבה מצבים של לא נודע, יש אנשים שמנסים לחפש את הנודע שיש בתוכו ונשברים מזה, העיקר הוא לדעת שהקב"ה זיכה אותנו עם הרבה לא נודע בזמנים הללו, והלא נודע לא מגיע לשבור אותך אלא בשביל אמונה, אלא יש נודע וזה כדי להגיד שאתה תעשה את המקסימום שלך ואל תעבור אותו, כי ברגע שעוברים אותו אדם יכול להיכנס לכפייתיות שזה שולט עליך ולא לגמור עם זה אף פעם. אומרים מה ההבדל בין אדם שעושה משהו לאדם שעושה מתוך כפייתיות או שהוא מכור לזה, אלא כשאני קם הסיבה הוא שאני רוצה לקום או שאני חייב לקום, אדם צריך דבר אחד לכבודי בראתי יצרתיו אף עשיתיו, וזה עבודה שלנו כל הזמן, ורוצה ללכת הקב"ה יכניס לנו מה הרצון האמיתי, ובשביל זה ברא עולם הבחירה ומזה מגיעים לעולם האחדות.

יש אנשים שרוצים ויש אנשים שצריכים, אדם לפעמים שותה יין בליל שבת כי הוא רוצה אבל אחרי שתי כוסות הוא שותה עוד למה כי הוא צריך את זה כי יין מיגרר גריר ואז נכנס לבעיה, אותו דבר יש אנשים שיש להם עסק והיו סוגרים את העסק בארבע אבל אם הוא כבר לא מסוגלים לזה כי הם צריכים וצריכים אז הכל נגמר הוא לא מגיע הביתה ולא רואה ילדים כבר הכל כי הוא צריך אז הוא בבעיה, כי בהתחלה הוא רצה ובסוף זה עבר לצריך ואז קשה מאוד לצאת מזה. התמכרות הכוונה שהוא צריך העיקר הוא שזה יישאר במצב של רוצה ולא צריך.

דהיינו ר' אשר הלך בשלב יותר עמוק והפוך את הצריך לרוצה, אבל אנחנו עוד אווזים ברוצה כי אנחנו עוד לא רוצים, יש אנשים שנכנסים לדרך ומיד נכנסים להפקרות, ומתחילים לדבר עם הקב"ה בבקשה תתפלל בשבילי תשים תפילין בשבילי וכן הלאה, דברנו ברגע שאדם כן

נכנס יש מצב של אנשים שנכנסים למצב של צריך, מצד אחד לא לעשות כלום זה הפקרות ומצד שני לעשות מדאי הרבה זה גאווה וכפייתיות, העיקר הוא לאזן את המצב כל הזמן.

א"כ עבודה שלנו הוא בתוך עולם הזה לחיות את העולם הבא ולדעת שזה נמצא, וזה על ידי הכנעה וביטול אדם מגיע לזה ולעשות את המקסימום ולא לעשות יותר ממה שאתה יכול, כל פעם שאדם נותן כזה מחשבה זה טועמיה חיים זכו והוא טועם נקודה של אינו מושג. אדם נסע בכביש ופתאום נתקע בפקק וחשב שיאחר את הפגישה שלו שקבע עם מישהו, אבל פתאום הוא מצא דרך אחר והגיע בזמן, זה נקרא אדם צריך לדעת שתמיד יש לא נודע בכל דבר, וכן בכל נשימה ונשימה דוד המלך הגיע למצב של כל הנשמה תהלל י-ה הללויה-ה, אבל בלי הפעולה שאדם נושם לא יגיע בכלל לראות שזה הקב"ה, ור' אשר היה אומר תשים את האצבע שלך ליד האף ואז תכיר שיש נשימה ואז להתבונן שיש כאן משהו, ולדעת כמה שאני מבין ומשיג יש משהו הרבה יותר מזה איך זה עובד, כי אדם לא יכול לעשות כזה דבר אלא מאי יש מישהו שזה הקב"ה שנותן לנו חיות כל הזמן.

היוצא לנו יש עולם הבחירה ויש עולם האחדות, אין עולם האחדות בלי עולם הבחירה, יש נר ויש אור אין אור בלי הנר לפני זה, אין תורה בלי מצות, אין שבת בלי ששת ימי המעשה, ואין שמונה עשרה בלי פסוקי דזמרה לפני זה.

דכתיב נר מצוה ותורה אור. איתא בזוהר הק' (תרומה קסו, א) פתח רבי יוסי ואמר, כי נר מצוה ותורה אור, כי נר מצוה, כל מאן דאשתדל בהאי עלמא, כל מי שעושה פעולות בעולם הזה, באיננו פקודין דאורייתא, במצות ומעשים טובים, אסתדר קמיה בכל פקודא ופקודא חד שרגא לאנהרא ליה, כל מצוה שאדם עושה זה עוד נר ועוד נר. ותורה אור, מאן דאתעסק באורייתא, אפילו שיש לך נר בלי האור זה כלום, וזה על ידי לימוד התורה, אז זכי להורא נהורא עלאה דאדליקת שרגא מניה, ככה אפשר להדליק את הנר, כי דהא שרגא בלא נהורא לא כלום, אם יש לך נר בלי אור זה כלום, דהיינו לעשות פעולות בלי להגיע לאינו מושג אז לא השתמשת עם הנר נכון, ונהורא להסתובב עם רעיונות של דביקות בלי פעולות זהו ג"כ כלום, נהורא בלא שרגא אופ הכי לא יכיל לאנהרא, אשתכח דכלא דא לדא אצטריך, איצטריך עובדא צריכים לעשות פעולות לאתקנא שרגא, שיהיה לך נר, ואיצטריך למלעי באורייתא לאנהרא שרגא, שיאיר הנר.

א"כ על ידי המצוה שזה הפעולות מפעילים את הנר, ועל ידי הביטול לאינו מושג מפעילים את האש על הנר. **הבעל התניא** קורא לזה משל הקדמוני שהתורה הוא לא יותר ממשל להגיע לנמשל שזה הקב"ה, וברגע שאדם מזהה שהמושג בא מאינו מושג אז נוגע למעלה מתי יגיע מעשי למעשי אבותי, והיום אפשר להבין את זה אתה עושה דברים ובמקום אחר בעולם זה נרשם, **הפרי הארץ** אומר שאדם מדבר עם אותיות אבל אתה לא רואה אותם אבל הם מחוברים לאותיות שיש במוח והם מחוברים עד אין סוף ב"ה, אותו דבר אדם צריכים כשעושה מצוה לדעת שיש המפעיל שזה הקב"ה בתוך הפועל.

הענין הוא, כי התורה היא נעלמה מעיני כל חי. התורה כמה שתשיג אותו הוא נעלם ויש שם הרבה יותר, וכמו שהבעש"ט הק' היה אומר אחרי שהשגתי את כל השגתי אני פתי ומאמין, בתורה יש פשט רמז דרוש סוד, החיד"א אומר אדם שלומד תורה ולא מאמין שיש שם סודות התורה נשאר לו רק פשט רמז דרוש שזה ר"ת פרד מלשון נפרד מהקב"ה, דהיינו אדם צריך להגיע עם התורה עד בחינת אור שנמצא שם.

וכמו שאין להשיג מהות האור רק על ידי הנר ושמן, שנאחז האור בפתילה ועץ, ובלא זה אין לנו אחיזה בהאור, אדם הוא הכלי הנר הוא המצות שעושה והביטול שאדם נותן זה תורה אור ואז הכל נדלק. אבל אם אין כלי ואין פתילה ועץ להחזיק את האור אין לנו אור.

איתא בשפ"א (תרנ"ה) כי אור התורה היא למעלה מהשגת האדם, ולכן אין יכולים להתדבק באור תורה רק על ידי המצות, וצריכים מצות מעשיות, שהם כלים לתקן הרמ"ח איברים וגידים אמרנו שיש רמ"ח איברים גשמיים ויש רמ"ח איברים רוחניים הגשמיים הם הכלי הרוחניים הם הפתילה וע"ז מגיע תורה אור שנאחזת בפתילה ושמן, וזהו בהעלותך את הנרות כי אדם עצמו הוא הנר, הזוהר הק' אומר ששבע הנרות קאי על שבע המידות ועל שבע פתחים שיש לאדם שתי עיניים ושתי אזניים והאף והפה, שדרכם מגיעים עד המוח, בהעלותך את הנרות נכון שאני רואה שומע ומדבר אבל ברגע שאני שומע משהו אני צריך לזהות מה יש מתחת לזה, ולהאמין שיש משהו מתחת מה שאני רואה, וכן כשאני מדבר צריכים לדעת שיש משהו מתחת לזה, ר' אשר היה אומר ככל שאדם חי יותר את השפל שלו שבלי החיות הוא לא מגיע לזה, אז קודם רואה בכלל שיש כאן חיות שזה אינו מושג, ואז כבר יש לנו נגיעה יותר עם הקב"ה, צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם דהיינו הם שומעים שמעל הראש שלהם יש עטרה וזה התורה, ואז נהנים מזיו השכינה.

(נחזור לשפ"א בתרמ"א). כן אין יכולים להשיג אור התורה, רק על ידי המצות במעשים יכולין להתדבק באור התורה. שזה עולם הבחירה ואז אפשר להגיע לעולם האחדות, וכל זמן שאין לך נרות אי אפשר לקבל אור. ומצד שני להחזיק נרות בלי אש ג"כ לא הגעתי למטרה. לכאורה מה בעיה של הקב"ה הלא אני ד' לא שניתי מתחילת בריאת העולם לא השתנה כאן שום דבר ואתה מחיה את כולם, א"כ למה צריכים אותנו להביא לכאן את האור?

אלא נכון לגבי הקב"ה באמת לא השתנתה שום דבר כי אני ד' לא שניתי, אלא הבעיה הוא אצלנו אצל הנבראים שאנחנו בגשמיות, אבל היות שאין מלך בלא עם הקב"ה צריך אותנו, מבחוץ זה נראה כאילו שאנחנו נפרד אבל בתוכו אנחנו אחד, וזה על ידי שאפילו מה שאני משיג אני צריך להבין שאני לא מבין ולא משיג, א"כ החיסרון הוא לא בתורה אלא בנבראים, והוא מצד חסרון שלנו, שמתלבשים בגשמיות, לכן אין יכולים להשיג דבר רוחני. רק על ידי השגמיות ומשם צריכים להגיע לרוחניות. הקב"ה עשה מרוחני גשמי ועבודה שלנו הוא להפוך מגשמי לרוחניות.

שיעור ד'

יום ד' יא' סיון

{המשך שפת אמת תרמ"א}. דברנו שיש נר ויש אור האור לא יכול בלי הנר והנר לא יכול בלי האור. וכן התורה שאנחנו לומדים זה רק צמצום ומשל לתורה, אבל התורה בעצמו שזה הנמשל הוא הרבה יותר עמוק, וכמו שאין להשיג מהות האור רק על ידי הנר והשמן, כי צריכים פתילה ושמן שיאחו הנר על ידם, נכון שיש אור אבל בלי הפתילה הוא לא יכול להתקשר עם העולם הזה כלל, אותו דבר התורה בלי המצות ומעשים טובים אין איפה שהתורה יתגלה לנו, להסתובב עם רעיונות בלי התורה זה שום דבר, הפרי הארץ אומר שזה חכמתו מרובה ממעשיו, והופכתו על פניו ואז לא מגיעים לאף מקום.

דהיינו אם אנחנו לא מקבלים תורה הבעיה אצלנו שאין אנו יכולים להשיג דבר רוחני. דברנו שיש עולם הבחירה ועולם האחדות, בעולם הבחירה יש לאדם בחירה האם לעשות או לא לעשות ומתי לעשות ומה הסיבות אומרים לו לעשות, ואח"כ ברגע שעשה משהו הוא צריך לבטל ולדעת שלא הוא עשה אלא הקב"ה עשה. מישהו שאל ר' אשר אם הקב"ה ממילא עושה הכל א"כ למה אנחנו צריכים לעשות שהוא יעשה כל דבר גם בשבילנו, אלא מי שחי ככה חי בהפקרות, כי אם אתה חי שכל מה שאתה רוצה זה הקב"ה אז צרפתי גם הנר וגם הנשמה ביחד, אבל אדם צריך לדעת שהמציאות שלו הוא בטבע ובשביל זה הקב"ה ברא אותו שיהפוך את הטבע למעל הטבע, מחומרי לעשות רוחני, אדם עושה את המקסימום שיכול לעשות ואח"כ רואה שלא הוא עושה אלא הקב"ה עושה.

אדם שלא עושה זה הפקרות, כי שמו אותך במקום כדי לקחת אחריות עד הסוף אל תעשה חציי דברים תעשה דברים ותכניס לשם נשמה, אדם שלא חי עם הקב"ה זה כמו אדם שנוסע ברכב על נוטרל ומוציא את כל הדלק עם כל הכוח ובסוף לא מגיע לאף מקום, אפילו שיש לו כסף וכבוד אבל לתכלית לא הגיע, שיקרא אדם אחרי התפרדו הנשמה מהגוף, כי אם לא במה הוא יגיע לשם, כל עבודה שלנו הוא למנף כל דבר שיש לנו ולהגיע להקב"ה.

וכמו כן נשמת האדם, אין יכולים להשיגה רק על ידי שמתלבשת בתנועה איברי הגוף, אמרנו שעל ידי המצות אפשר לקבל את האור תורה, עכשיו אדם מורכב מגוף ונשמה, הגוף הוא נר והנשמה הוא האור, נשמה בלי גוף לא הולך. מסופר על הרה"ק מצאנו זי"ע שהיה אחד שחיכה בחוץ כמה ימים, בסוף כשנכנס שאל אותו האם אכלת משהו בימים שאתה מסתובב כאן, ענה החסיד לא באתי לרבי בשביל גשמיות אלא בשביל רוחניות, ענה לו הרה"ק הנ"ל גם הנשמה הגיע לכאן בשביל רוחניות ולא בשביל גשמיות, אבל תנסה לא לתת לו לאכול כמה ימים הוא יקום וילך לו לדרך. הנשמה בלי הגוף לא מתקיים.

המהרש"א אומר שוא לכם משכימי קום מאחרי שבת, יש אנשים שהיצר הרע רואה שאי אפשר להפריע לו ללמוד אז מחליט להפוך לו את הלילה והיום, שוא לכם משכימי קום מאחרי שבת, תפסיק לקום מוקדם ותתחיל ללכת לישון מאוחר ואז הגוף לא ימשיך לך הלאה כמו שצריך להיות. אצל חסידים אמרו שצריכים לאכול טוב ולישון טוב, ואח"כ הגוף נמצא במצב טוב. מסופר על הרה"ק מרוזין זי"ע שאחד מחסידיו כתב לו בקוויטעל לבריאת הנפש והגוף, ואצל חסידים נהגו לכתוב לבריאת הגוף והנפש, שאל אותו הרה"ק הנ"ל למה כתבת הפוך, ענה החסיד ממילא הגוף אבל הלא העיקר היא הנשמה והנפש, ענה הרה"ק הנ"ל חור קטן בגוף הופך לחור גדול בנשמה. אדם צריך לראות שהגוף יהיה נר ואח"כ הנשמה שזה האור יכול לפעול כמו שצריך.

וכמו כן נשמת האדם, אין יכולים להשיגה רק על ידי שמתלבשת בתנועת איברי הגוף, אי אפשר להגיע לנשמה רק על ידי הגוף, אדם יש לו רמ"ח איברים ושס"ה גידים והפנימיות של אדם זה התורה שזה רמ"ח מצות עשה ושס"ה לא תעשה, דהיינו בגוף יש חיצוניות והפנימיות זה התורה, בכל דבר יש פנימי וחיצוני, לפנימי יש חיצוני וגם לחיצוני יש פנימי, הפנימיות של החיצוניות של הגוף זה התרי"ג מצות, והמצות בעצמו ג"כ יש לו חיצוני ופנימי התפילין נראה חתיכת בהמה אבל בפנימי הוא אין סוף, ועבודה הוא לחבר את הפנימיות שלו עם הפנימיות של המצוה, וחיבור נהיה במחשבה דיבור ומעשה ועל ידי שיוודע שהוא חלק אלקי ממעל ואז הוא מקבל כוחות ואז הגוף נהיה נפש, ואז יישאר שם אדם אחרי התפרדו הנשמה מהגוף.

בקבלת התורה אמרו נעשה ונשמע, מי גילה רז זה לבני לשון שמלאכי השרת משתמשים בו. ההסבר הוא שבלי הנעשה אי אפשר להגיע לנשמע בלי הנעשה שזה פעולה גופני אי אפשר להגיע לנשמע שזה הפנימיות של הדבר, נשמע בלי נעשה זה כלום אדם ששומע ולא עושה למעשה שום דבר בטוח שזה כלום, סתם להסתובב עם רעיונות בלי תכלית זה כלום, דהיינו צריכים לעשות נעשה שזה פעולות ואח"כ נשמע שזה הפנימיות, אלא צריכים סבלנות כל תהליך הנ"ל, כי היום אנשים רגילים מכניסים כמה שקלים למכונה ויוצא מיד פחית, אבל בעבודת השם אפשר לדבר מזה שבעים שנה ואולי בגיל שבעים מגיעים לנשמע, מלאכי השרת הם יכולים לעשות נעשה ומיד יהיה מצב של נשמע, אבל אצל בני ישראל הנשמע הולך יותר לאט אבל להישאר בגלל זה בנעשה ולא להגיע לנשמע לא עשינו כלום, וזהו החידוש של קבלת התורה.

כשבני ישראל אמרו נעשה ונשמע יורדו שש מאות אלף מלאכים והלבישו כתרים על בני ישראל, וכשעשו את העגל הקב"ה לקח להם בחזרה את הכתרים, כי כתר נקרא מעל הבנה והשגה שלך, הנעשה זה הבנה שלך הנשמע היינו שאני מבין שאני לא מבין, והמקום הזה נקרא כתר ששם זה חושך לנו ולעומת האין סוף ב"ה, אי"כ בני ישראל אמרו נעשה ואמרו שהם מוכנים לחיות בנעשה לבד אפילו שאין עדיין נשמע, כי הם מאמינים שבתוך הנעשה יש נשמע, ומשום הכי הקב"ה נתן לנו שתי כתרים, אחד על הנעשה שזה קשה מאוד לעשות.

כשהתחלתי ללכת לר' אשר היינו ממש באמצע כי את הדרך של פולפולים ולשיטתו שהיה לפני זה לא היינו אפילו יכולים להגיד את זה עוד פעם ואת הדרך עוד לא קבלנו בכלל דהיינו שהיה מצב של חרב המתהפכת, אי"כ נעשה היינו שאדם מאמין שיש כאן משהו ואח"כ אולי יקבל מצב של נשמע וגם יתכן להיות יהודי בגיל שבעים ולהישאר שוטה, מקבלים געדאנקים קטנים ועם זה הולכים כל הזמן כמו דג במים שמחפש כל הזמן אחרי כמה טיפות גשם, דהיינו אנחנו נמצאים בנעשה ומאמינים שיש נשמע.

וברגע שעשו את העגל ואז אמרו והאיש משה לא ידענו מה היה לו, משה זה דעת עד עכשיו לא רצו לדעת ואז עמדו בכתר אבל כאן פתאום רצו לדעת מה קורה כאן ואז הפסידו את הכתרים שלהם, ואז ירדו מלאכים ולקחו את שתי הכתרים גם הנשמע וגם הנעשה כי אז אבדנו גם את הנעשה, כי כל החשיבות של הנעשה הוא כי מגיעים לנשמע וכל החשיבות של הנשמע כי מתחילים עם נעשה, וברגע שהפסקת עם הנשמע אז גם הנעשה כבר לא עושים מה שהקב"ה רוצה שתעשה, אי"כ בכל דבר בעולם קודם צריכים לעשות ואח"כ יהיה נשמע.

וכמו כן נשמת האדם, אין יכולים להשיגה רק על ידי שמתלבשת בתנועת איברי הגוף, צריכים לשמור על הגוף ולעשות תנועות עם הגוף ואז אפשר להגיע למצב של להשיג נשמת האדם. ברגע שאני ליד חבר והוא מעצבן אותי, אז יש לי כרגע הזדמנות לשמוע את הקב"ה, או שאני יכול לברוח ואז אולי יהיה לי שקט ממנו, אבל יש לך שקט של נעשה ולא של נשמע, שקט של נעשה זה לא ברעש ד', שקט של נשמע שם יש שקט גם של הנפש וגם של הגוף, ואדם שלא מגיע לנשמע הוא כל הזמן במצב של בריחה ולא מקבל שום תובנות בחיים ולמעשה אנא

מפניך אברהם, איפה שיברח יהיה לו הרעש הזה, וכדי שאדם יגיע לנשמה הוא צריך לעבוד קודם על הגוף ולדעת שהקושי הוא לא השני אלא של הגוף שרוצה להפוך את עצמו לנפש ולרוחני, ורק ע"י שאתה מכניע ומבטל אותו אז מגיעים לנפש.

אבל הקב"ה לא השאיר אותך לבד במערכה אלא רצה הקב"ה לזכות את הגוף לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, הקב"ה נתן לנו תרי"ג מצוות שהם מכוונים לתרי"ג איברים וגידים, ואז כל מצוה שאתה עושה או לא תעשה שאתה מונע את עצמך מלעשות זה מזכך את הגוף ומעלה את הפנימיות של כל דבר. **לכן יש תרי"ג מצוות מכוונים לאיברי הגוף, אבל האור תורה היא בחינת נשמה, כנ"ל.**

איתא בשפ"א (תצוה תרמ"ו) **מי שעושה מצוה כאלו מדליק נר לפני הקב"ה, ומחיה נפשו שנקרא נר ד' כו', שהמצוות הם תיקון הרמ"ח איברים להיות כלי מוכן בגוף לקבל הארת הנשמה, והוא תורה אור, שיש לכל נשמה מישראל שורש בתורה, שיש שישים רבוא אותיות לתורה, רק שצריכין להיות מקודם כלי על ידי המצוות.** כמו שהאור של הנשמה לא יכולה לרדת בלי הכלי שלה שזה הגוף, אותו דבר המצוות הם הכלים לאור התורה. **כי כל הגוף ותיקונו להיות נר וכלי לקבל הנשמה, וזה הוא על ידי הכנת המצוות, שהכל הכנה לתורה אור.** על ידי הכנת המצוות והגוף ביחד הם הכנה לתורה אור שיהיה איפה לרדת בעולם.

ועוד איתא שם (תרמ"ז). **כי רמ"ח איברי האדם הם כלים לאורות הנשמה, ועל ידי המצוות נתקן הגוף להיות מקבל הארת הנשמה.** א"כ היוצא לנו שתי דברים קודם הגוף מתקן את עצמו ונהיה נשמה, וגם מקבלים אז הארת נשמה. **ועל ידי זה נגמר הרמ"ח איברים להיות כלי מתוקן לקבל האור. ואז נקרא אור.**

מסופר על הרה"ק המגיד מקאזניץ זי"ע שאמר לבנו שאני כבר לא גוף אלא כולו נשמה. נגע בנו ביד אביו ואמר לו הלא אני אוהב בגוף ולא בנשמה, אמר לו הרה"ק הנ"ל אתה גוף א"כ אתה מרגיש גוף. תלוי כל אחד איפה הוא אוהב במדרגותיו.

ועוד איתא שם (תר"נ). **כי כל המצוות הם כלים לתקן קומת האדם רמ"ח ושס"ה להיות כלי לקבל בו הארת הנשמה. וזה תכלית המצוות, כמו שכתוב אשר יעשה אותם האדם וחי בהם.** לא מספיק שיהיה מצב של יעשה אותם אלא גם וחי בהם. **שזוכה לנשמת רוח חיים, אור תורה, היא הנשמה בראש, וזוכה לזה על ידי נר מצוה, שהוא תיקון הגוף.**

וכמו שיש הגוף שהוא הכלי והנשמה שהוא האור, אותו דבר במצוות המצווה הוא הנר ועל ידי הביטול אדם מגיע לתורה אור. ואז אדם מפרק את הגוף ורק אז מגיעים לבחינת נשמה ותורה אור. יש אנשים שהם יותר רוחניים ויש אנשים שהם יותר גשמיים, וזה תלוי איך הוא חי או טכני ובלי מחשבה, או שחי רוחני ואז לא רק שהוא חי רוחני אלא גם החלק הגשמי הוא עשה רוחני, ואז מרוויחים כפול.

ואור זה של התורה מחיה הכל, אם אדם עולה למעלה שלמד מסכת בבא בתרא אז הוא נמצא רק שם, אבל ברגע שאדם חי שיש משהו מעל זה ושורש מאיפה מגיע החיות של כל דבר שזה הקב"ה, וברגע שאתה מחובר לאין אין שם מסכת נפרדות אלא הכל זה אחד. מסופר שפעם שאלו את הרה"ק רבי זושיא זי"ע שאלה וענה תשובה מתלמוד ירושלמי. נכנסו כמה תלמידים להרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע ושאלו אותו ממתני הוא למד ירושלמי, ענה להם הרה"ק הנ"ל שהוא יודע את זה מאיפה שהירושלמי יודע את זה. וברגע שאדם חי בהפשטה גמורה אז ברגע שצריכים את זה הקב"ה מכניס לך את הגעדאנק בראש שלך.

הייתי אישה שהיה לה הרבה כאבים ברגליים, ונכנסה לבית החולים ובדקו אותה ואמרו לה שצריכים לנתח אותה, אבל היא אמרה שאני צריכה קודם לשאול את דעת ר' אשר בעניין

ואח"כ נחליט מה עושים הלאה, והוא הלך לשאול והיא חתמה שאם עד מחר בבוקר אין תשובה חייבים לעשות את הניתוח. כשהגיע לר' אשר התחיל לספר סיפורים בעינינים אחרים לגמרי, והוא צריכה לדעת מה לעשות האם מנתחים או לא, ופתאום ר' אשר התחיל לחלק לו תפקידים בבית מה לעשות, ואמר לו שאני צריך לדעת תשובה כי אשתי בין חיים למוות ואין לי זמן לתפקידים עכשיו.

אחרי הרבה זמן פתאום אומר לו ר' אשר יש לאשתך פנדיצית אבל בדרך כלל זה יוצא החוצה ואפשר לראות את זה בבדיקת דם אבל עכשיו זה עוד מחבא בתוכו ועדיין לא רואים את זה א"כ בבדיקת דם לא יראו אותו אבל כאבים יש לה ואני אומר שאפשר לעשות את הניתוח והכל יהיה טוב.

והוא שואל אותו הרי אתה אמרתי לי משהו פשוט מאוד ולא מורכב ולמה הייתי צריך לחכות לכזה תשובה כ"כ הרבה זמן ולמה לא עניתי לי את זה מיד, ענה ר' אשר אתה הגעתי עם כזה טבע אלי עם רופאים ועם חתימות וניתוחים לא יכולתי לעזור לך, אבל עכשיו שאנחנו עסוקים במשהו אחר פתאום הקב"ה הכניס לי במוח את התשובה הזאת, אתה רוצה תקשיב לי אתה לא רוצה אל תקשיב לי.

למחרת הוא מגיע ועשו את הניתוח וכשהרופא יצאו החוצה התחיל להגיד אותו דרשה כמו שר' אשר אמר אתמול בבית, שבעצם זה דלקת ובדרך כלל זה יוצא החוצה אבל כרגע זה לא קרה ובגלל זה יש כאבים וטוב שעשינו את הניתוח עכשיו לפני שזה היה מסתבך אח"כ. אמר לו היהודי שהרב שלי אמר לי אותם מילים אתמול, שאל אותו הרופא מאיפה הרב שלך יודע, אמר לו אותו יהודי אני לא יודע רק הוא אמר לי שנתנו לו משמים את התשובה הזאת.

ברגע שאדם חי מופשט לגמרי אז פתאום הקב"ה יכניס לו תשובות לכל מיני דברים והוא אפילו לא יידע מאיפה זה מגיע לו.

יהודי סיפר שבשידוך שלו הלך שבוע שלם כן ולא ור' אשר לא ענה מסודר עד שבסוף אמר לו כן וגמר את השידוך. שאלו אותו למה עשית לו את זה, ענה ר' אשר חייל נאמן צריכים לבדוק האם הוא באמת נאמן. לפעמים במעברים אדם מאבד את הסבלנות, וברגע שיש סבלנות ויודע שבסוף הוא מגיע לאין סוף ונשאר חזק בשלו זה נקרא חייל נאמן שלא בורח באמצע.

ר' אשר היה אומר מי שהולך בדרך הזה מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר, ואז חי עם הקב"ה בכל דרכיך דעהו וזה חיים אמיתיים, ואז אתה נמצא במקור של החיות של הקב"ה. **ואור זה של התורה מחיה הכל. שעל זה נאמר מחדש בטובו בכל יום מעשה בראשית.** ושם זה החידוש והשורש של המעיין, אפשר לקחת כוס מים ולהמשיך הלאה או לקחת צינור ולחבר את המים לבית שלו ואז יש לו מים כל הזמן. אותו דבר אפשר לקפל את הטלית ותפילין ולנשק וללכת הלאה או שלוקחים את התפילה הלאה, וכמו אצל חסידים שנהגו ללמוד אחרי התפילה, כי אז אתה לוקח את המוחין של התפילה הלאה, ומכניס אותו לכלי שיישאר משהו לאחר זה ג"כ.

שיעור ה'

יום ה' יב' סיון

{המשך שפת אמת תרמ"א}. **והוא בחינת אור שבעת הימים, ואין יכולים להשיגה רק בהקדמת ימי המעשה.** כל עבודה שלנו בעולם הזה הוא לא שיהיה שטחי ולא מצות אנשים מלומדות, וכן בכל דבר לדעת שיש שם משמעות הרבה יותר עמוקה ממה שאתה רואה.

יהודי היות שהוא חלק אלקי ממעל הוא יכול להגיע במחשבה שלו עד אין סוף ב"ה, ולדעת בכל דבר שרואה שזה לא מה שהוא רואה אלא שיש שם משהו יותר עמוק שזה הקב"ה, וזה נר מצוה ותורה אור, אדם כשעושה מצוה יכול להגיע לתורה אור, ומה מחיה את המצווה האור של התורה, וזה על ידי שאדם יודע שמה שרואה זה רק משל להגיע לנמשל, וא"כ כשאדם מניח תפילין הוא צריך לדעת שבלי זה היד שלו מושך לחיצוניים ורק ע"י מצות תפילין בפועל יכול להגיע לתורה אור, אדם שלומד תורה אומר לפני זה יהי רצון שאני לא יגיד על איסור היתר ועל היתר איסור, הכוונה בזה הוא שאדם יודע עד כמה הוא בסכנה כל הזמן ורק ע"י שהתורה אני יכול לקבל כוח לחיות עם הקב"ה.

אותו דבר שבת וששת ימי המעשה, השפ"א אומר במקום אחר מי שטרם בערב שבת יאכל בשבת. לכאורה מי שיטרם באמצע שבוע האם לא נקרא ערב שבת, ולמה דווקא בערב שבת? אלא ערב שבת נקרא כי שבת שמא דקודשא ברוך הוא, ובאמצע השבוע בכל יום נמצא הקב"ה רק שהוא מעורב עם ימות החול, עבודת האדם הוא לא לחיות באצילות אלא בעשייה ושם ככל שאתה נלחם ורואה את הקב"ה באמצע השבוע אז טועמיה חיים זכו, אבל מצד שני הקב"ה היה חייב לתת לנו את השבת לא להתגשם לגמרי, ומזה יש לנו כוח לראות את הקב"ה גם בששת ימי המעשה.

והוא בחינת השבת אור שבעת הימים, ואין יכולים להשיגה רק בהקדמת ימי המעשה, רק לעתיד יהיה יום שכולו שבת, שיהיה לנו אחיזה בעצם האור בלי התלבשות. ר' אשר היה אומר מה ההבדל בין עכשיו לעתיד לבוא, רק שיעבוד מלכות, כרגע כאילו אנחנו המלכות, וכל פעם יש לנו עבודה להילחם שהמלכות זה הקב"ה, ועל ידי שאנחנו מכירים שאנו השקר אז אם יש אמת זה הקב"ה, אבל אם אתה חושב שאתה האמת זה השקר הכי גדול, אם אתה לוקח את המלכות לעצמך זה השקר הכי גדול שיכול להיות, א"כ אדם צריך להכיר את האפסיות שלו כל הזמן, אותו דבר לעתיד לבוא לא יהיה מעבר בין השקר לאמת אלא יהיה ברור מאוד האמת שזה הקב"ה.

הרה"ק מרוזין זי"ע פגש בעת חופת בנו הרה"ק מטשורקוב זי"ע את הרה"ק המגיד מטשנארביל זי"ע על גבול רוסיה, ושאל לבנו אתה יודע מה ההבדל בינינו לבין חותנך, חותנך נזכר מהקב"ה כל הזמן ואני לא שוכח ממנו לרגע אחד. עכשיו אנחנו צריכים להיזכר ממנו כל רגע, ואז לעתיד לבוא לא ישכחו ממנו אפילו לרגע אחת. ר' אשר היה אומר מה נקרא לא שוכח, את האפסיות שלי וממילא אני עם הקב"ה כל הזמן, אין משיח בא אלא בהיסח הדעת, כרגע אני משתמש עם הדעת לעצמי ואז צריכים לראות את השפל שלי ואז אני רואה את הקב"ה, ואז יהיה מצב שלא יצטרכו להפריד את הדעת שלי מהקב"ה ואז לא יראו משהו אחר רק הקב"ה, א"כ כל הזמן אנחנו נהיה אחד עם הקב"ה.

ומזה הטעם נאסר בשבת המלאכות, לכאורה למה בעצם אסור המלאכות, הלא כל דבר מביא אותו להקב"ה א"כ למה זה אסור?

אלא דברנו על עולם הבחירה ועולם האחדות, לבחור נקרא שיש לי בחירה או לחיות עם הקב"ה או עם עצמי, ואז מגיעים בסוף לאחדות, אבל אם אני לא יכול לבחור כי בשבת וכבר חי עם הקב"ה אז אסור לי להיכנס לעשייה, כי שבת יומא דנשמתא ולא יומא דגופא, א"כ לא צריכים את הפעולות להגיע להקב"ה וממילא אסור לעשות מלאכה, משא"כ בששת ימי המעשה אז צריכים את הפועלות להגיע להקב"ה, כי זה יומא דגופא ולא יומא דנשמתא, אבל אם אדם עושה מלחץ או מכפייה אז לא יגיע לאף מקום ואז יותר טוב לסגור את המוח ואז לך דומיה תהילה ואז ג"כ מגיעים להקב"ה, כי אז אדם מבטל את עצמו לגמרי להקב"ה וממילא מגיע לשם.

כמו שיש מצות עשה ומצות לא תעשה, בלא תעשה קודם צריכים לעשות את הפעולה של התאפקות ואח"כ מגיעים להקב"ה, אבל מצות עשה מיד כשאתה עושה מגיעים להקב"ה, ואז רואים שכר כעושה מצוה, שזה לראות את הקב"ה כי מצוה הוא יהוה, במצות לא תעשה צריכים קודם לתת הכנעה להקב"ה, ובמצות עשה נכון שצריכים לבטל שזה הקב"ה אבל ברגע שעושים מיד אתה עם הקב"ה.

להראות כי המעשים הם הכנה לקבל האור. ואז אני מגלה דעת מה עשיתי בכל השבוע שחיפשתי את הפנימיות ולא את החיצוניות, ואיך אני מגלה זאת, רק על ידי השבת, **וכשבא האור באמת המעשה בטל.**

וזה הדבר ניתן לאהרן הכהן המיוחד שבישראל, ומה הוא נתן לו? **והוא המשיך התחדשות מהשורש, מהאור להנרות. וזה שאיתא במדרש שנחמו ד' שלך גדולה משלהם.** לכאורה איך המנורה יותר גדול מהקרבת הנשיאים, וכן כתיב שלך קיימת לעולם ג"כ צריכים להבין מה מונח בזה?

איתא **בחידושי הרי"מ** שעד היום הזה הנר המערבי לא התכבה וזה נמצא באיזה מקום בעולם. **הרמב"ן** אומר שזה הולך על נר חנוכה שזה קיימת לעולם.

השפ"א מסביר מה זה שלך קיימת לעולם, אלא אהרן היה צריך להיכנס לפני ולפנים וידע שלא הוא נכנס אלא הקב"ה נכנס, א"כ הוא גילה את הפנימיות אפילו במקומות הלא נעימים, וזה בעצם שלך קיימת לעולם, עבודה הזאת של להגיד שבחו של אהרן שלא שינה עד שתהא שלהבת עולה מאליה, לראות בכל דבר את הפנימיות ולא את החיצוניות, ועל ידי שאתה מדליק את הפנימיות אתה מדליק האש, אז שלך קיימת לעולם.

כי עיקר חנוכת הנשיאים היה כדי שישאר לעולם ההתחדשות, הנשיאים רצו כל אחד להנציח שיחיה בפנימיות כל הזמן ולא להסתכל על הבית המקדש כעוד בנין מפואר, אלא הכוונה הוא שלוש פעמים בשנה יראה את כל זכורך את פני ד', הקב"ה נתן לנו את המשכן לראות פני ד', אבל אם אתה עסוק עם החיצוניות אז לא עשינו שום דבר, א"כ היו צריכים להכניס כוח שכולם יחיה עם הפנימיות, וזה היה אהרן הכהן שלך קיימת לעולם, והנשיאים ג"כ רצו לעשות אותו.

אבל **שזה תלוי בחינוך, כמו שכתוב חנוך לנער על פי דרכו כו' גם כי יזקין לא יסור ממנה.** חינוך זה לא אומר מה לעשות ומה לא לעשות, אלא החכמה הוא שיכול לעשות אותו לנצח, כזה חינוך שעושים כי אתה הכרכת אותו אז מיד שאתה לא נמצא הוא לא יעשה אותו, נכון שחנכת אבל הייתי קורא לזה אילוף, אבל העיקר לתת לו את המוטבציה שלא יישכח לעולם שחייבים לעשות את זה.

וזה שאמר כי אהרן אין לו צורך בזה, אהרן לא היה צריך לעשות פעולה של קרבנות ומשם להגיע לביטול, אלא אהרן היה לו מספיק פיטער אויפן קאפ, אהרן היה בכזה מצב של אוהב

שלום ורוחף שלום ומקרבן את הבריות לתורה. מה נקרא שלום, הרה"ח רבי יעקב בערקאוויטש ע"ה היה אומר ששלום אותיות שלם, ובאמצע יש אות ואו החיבור, שהעיקר לחפש כל הזמן לקרב לשלום, א"כ לא היה צריך פעולה כדי להכניס את כולם לחיות עם הקב"ה, **שהוא אצל שורש ההתחדשות בכל יום, שמדליק את הנרות, כנ"ל**. ועוד לפני שאתה חשבת להיכנס לעבודה הוא להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, אף אחד לא היה יכול לישון מרוב האור שהיה אהרן מדליק.

והיות שאהרן היה עושה אותו עד שתהא שלהבת עולה מאליה אז לא היו צריכים הרבה פעולות של הקרבת הנשיאים כדי להגיע לשם ואז היה שלו קיימת לעולם, משא"כ הנשיאים אז היו בגדלות המוחין ולא המשיכו את זה הלאה, אבל אהרן היה לו כוח להמשיך אותו לכל הזמן.

ומעין זה נעשה גם עתה, דברנו על גוף ונשמה, ועל נר מצוה ותורה אור, על פרוזדור וטרקלין, ועל ששת ימי המעשה ושבת, ועל הנרות של אהרן הכהן, עכשיו מגיעים לתפילה, שהתכלית הוא להגיע לדעת לפני מי אתה עומד, אבל כדי להגיע לשם הוא חייב לעשות פסוקי דזמרה, שזה לזמר עריצים ולסלק את כל הקוצים, בהתחלה אומרים ברכת התורה כדי לראות את השפל שלו, כי הקב"ה רופא כל בשר ומפליא לעשות, ומחזיר נשמות לפגרים מתים, ואח"כ נכנסים לפסוקי דזמרה, ואח"כ אומרים ברכת קריאת שמע, ואח"כ מגיעים לתפילת שמונה עשרה שזה הפנימיות, ואז מתפללים בשקט כי לא ברעש ד', שאז הדביקות הכי גדול, אבל להתחיל שמונה עשרה בלי פסוקי דזמרה זה כלום וכן להגיד פסוקי דזמרה בלי שמונה עשרה זה ג"כ כלום, והעיקר הוא להגיע בסופו של דבר לפנימיות.

כענין תפילות נגד תמידין תקנו, שהחכמים הקדמונים תקנו שיהיה בכחו לעורר התחדשות על ידי התפילות. בזכות אהרן הכהן שעשה עד שתהא שלהבת עולה מאליה יש לנו על היום על ידי התפילות לעורר את ההתחדשות, כתוב בהעלותך את הנרות ולא כתוב בהדלקתך את הנרות, אלא אדם צריך לגלות את הפנימיות ולקלף את החיצוניות, וממילא ברגע שאתה חי חיצוני והשפל שלך, אז מי כן נמצא. זה הקב"ה.

וכן בז' ברכות של קריאת שמע, שבע ביום הללתיך, ביום אנו אומרים שלוש ברכות, יוצר אור, אהבה רבה, וגאל ישראל. במעריב אנו אומרים עוד ארבע, מעריב ערבים, אהבת עולם, גאל ישראל, ושומר עמו ישראל לעד. וביחד זה שבע. לכאורה מהו הענין של שבע, אלא שזה קאי על שבע מידות.

אמרנו זוהר הק' שגם ראש של האדם הוא בחינת מנורה, שנמצא בו שבע פתחים שתי עיניים שתי אזניים שתי נחיריים והפה, וגם שם צריך לדעת ולגלות הכוח של המדבר, ומשם מגיעים לאין סוף ב"ה. כשאדם מדבר הוא צריך לדעת שזה אותיות שמגיעים מחכמה ומשם עד אין סוף ב"ה. א"כ כשאדם מדבר הוא חושב כאילו הוא מדבר וכולם מתפעלים ממה שאמר כאלו דיבורים אף פעם לא שמענו, אבל אדם מצדו צריך לדעת שויפתח ד' את פי האתון, ככל שיודע יותר שהוא אתון אז יהיה ויפתח ד' את פי האתון.

א"כ על ידי התפילות שאדם מתפלל הוא מקבל כוח משחרית עד מנחה וממנחה עד מעריב וממעריב עד שחרית, ואז הוא יכול לחיות שבע ביום הללתיך. **הוא מעין ז' נרות המנורה, הבאת האור לעולם, הללתיך מלשון בהלו נרו**.

קודש

בהעלותך

שיחות